

Alfabetische begrippenlijst - Standaardsystematiek voor Kostenraming (SSK)

NEDERLANDSE VERENIGING
BOUW KOSTENDESKUNDIGEN

Accepeteren

Het door de opdrachtgever tot het opstellen van de raming formeel akkoord gaan met een voorstel (bijvoorbeeld een raming of ontwerp). De acceptatie wordt vastgelegd en gearhiveerd.

Algemene Kosten (AK)

De kosten binnen een bouwonderneming die niet direct of indirect (opgenomen in een tarief) aan de bouwprojecten kunnen worden toegerekend. Dit zijn bijvoorbeeld de kosten van het kantoor met inventaris, bedrijfsleiding, algemene en administratieve diensten of public relations.

Bandbreedte

De berekende mate van afwijking rond het gemiddelde van de investeringskosten, als gevolg van spreidingen in prijzen en hoeveelheden, onzekerheden en risico's. De bandbreedte wordt uitgedrukt door twee waarden (een onder- en een bovenwaarde), behorend bij een aangegeven trefzekerheid.

Bedrijfseconomische raming

Een raming van kosten die via het principe van de integrale kostprijs tot stand komt en rekening houdt met een bijdrage ten behoeve van een rendabele bedrijfsvoering. Deze integrale kostprijs is de kwantitatieve voorstelling van de doelmatig gebrachte offers (=kosten) die een producent of opdrachtnemer moet brengen bij de ruil van de door hem aangeboden goederen of diensten. Kortweg: een raming van de kostprijs die uitgaat van een redelijke winst plus een dekking van de aanvaarde risico's voor de aannemende partijen.

Beslisonzekerheid

De onzekerheid of bij een plan de juiste ontwerp oplossingen gekozen zijn. De beslisonzekerheid bestaat uit de onzekerheid of er geen andere, betere ontwerp oplossingen zijn en de onduidelijkheid over de keuzes en voorkeuren van de opdrachtgever tot het opstellen van de raming.

Bouwkosten (kostencategorie)

De kosten die zijn gemoeid met de fysieke realisatie van de in het project onderscheiden objecten (bouwwerken).

Btw

Belasting toegevoegde waarde. De omzetbelasting op goederen en diensten in alle lidstaten van de Europese Gemeenschap.

Budget

De financiële middelen die een financier reserveert voor de realisatie van een project. De scope is hierbij vastgelegd in de nulreferentie. Het budget is gelijk aan de geraamde projectkosten plus (desgewenst) een onzekerheidsreserve en een reserveering scopewijziging.

Alfabetische begrippenlijst - Standaardsystematiek voor Kostenraming (SSK)

Contractraming

Een raming van de projectkosten die tijdens het aanbestedingsproces, of vlak voor de gunning, wordt opgesteld ten behoeve van de opdrachtgever. Dit staat ook wel bekend als directieraming of, bij een bestek, besteksraming.

Decompositie

Het ontleden van een bouwwerk/object in zijn samenstellende delen/componenten. Het omgekeerde wordt aggregatie genoemd: het samenvoegen van samenstellende delen/componenten tot één bouwwerk/object.

Deterministische raming

Een raming waarbij risico's en onzekerheden op basis van een inschatting (ervaring, 'onderbuikgevoel') worden opgenomen in de kosten.

Directe Bouwkosten

De kosten die direct en specifiek voor de productie van de in het project onderscheiden objecten gemaakt worden. Ze zijn de optelsom van man- en materieeluren, materiaalkosten, huren en leveranties, onderaannemers en dergelijke. Directe bouwkosten zijn direct gekoppeld aan de hoeveelheden van de uit te voeren werkzaamheden.

Directe Engineeringkosten

Engineeringkosten die betrekking hebben op bijvoorbeeld de kosten voor directe projectmedewerkers.

Directe kosten

Kosten die rechtstreeks met de productie of de levering van een product of dienst gemoeid zijn en aanwijsbaar aan dit product of deze dienst zijn toe te rekenen.

Directe Vastgoedkosten

De aankoopkosten van de grond en de opstellen (inclusief de kosten van bouwrijpmaken/'conditionering' voor zover dit in de grondoverdrachtsprijs verrekend is, en niet een project activiteit is).

Discrete verdeling

Een kansverdeling waarbij slechts een gelimiteerd aantal uitkomsten mogelijk is. Deze verdeling wordt gebruikt voor het beschrijven van de kans dat risico's optreden. Daarbij zijn slechts twee uitkomsten mogelijk: het risico treedt op of het risico treedt niet op.

Driehoeksverdeling

Een kansdichtheidsfunctie waarmee de spreiding in een waarde als een continue kansverdeling wordt beschreven. Dit gebeurt door opgave van de laagst voorkomende waarde (L-waarde, de laagste waarde), de hoogst voorkomende waarde (U-waarde, de uiterste waarde) en de meest waarschijnlijke waarde (T-waarde, de topwaarde).

Alfabetische begrippenlijst - Standaardsystematiek voor Kostenraming (SSK)

NEDERLANDSE VERENIGING
BOUW KOSTENDESKUNDIGEN

Eenmalige kosten

Indirecte kosten met een eenmalig karakter, zoals kosten voor mobilisatie/demobilisatie, inrichten en opruimen werkterrein, aanvoer/installatie/afvoer materieel, keten of bouwweg.

Engineeringskosten (kostencategorie)

De kosten voor het 'denkwerk' op het gebied van de techniek en daarmee verband houdende vakgebieden met betrekking tot organisatie, milieutechnische, juridische en economische aspecten. Tot deze post kunnen zowel de apparaatskosten van de opdrachtgever behoren (voor zover deze aan het project worden toegerekend) als de kosten die door opdrachtnemers gemaakt worden. Het gaat hierbij niet alleen om ontwerp en/of kwaliteitsbewaking, maar ook om bijvoorbeeld projectmanagement en onderzoeken.

Financier

De natuurlijke of rechtspersoon die de opdrachtgever de financiële middelen (het budget) te beschikking stelt om het project te kunnen uitvoeren. Deze persoon kan ook een onderdeel zijn van de opdrachtgevende instantie.

Gebeurtenis

Een omstandigheid die zich voordoet.

Gemiddelde waarde

De som van het aantal waarnemingen gedeeld door het aantal waarnemingen (veelal aangeduid met μ , verwachtingswaarde of mean). Het gaat om het rekenkundige gemiddelde van een kansverdeling.

Indirecte bouwkosten

De optelsom van eenmalige kosten, tijdgebonden kosten, algemene kosten bouwbedrijf, bijdragen en winst en risico. De indirecte bouwkosten hebben geen directe relatie met hoeveelheden.

Indirecte Engineeringkosten

Aan het project toegerekende engineeringkosten van het centrale apparaat of de overhead.

Indirecte kosten

Kosten die wel bij een specifieke kostencategorie in een objectraming horen maar die niet aan een van de specifieke onderdelen van dat object kunnen worden toegerekend.

Indirecte Vastgoedkosten

De kosten die gemaakt moeten worden om het vastgoed te verwerven, zoals taxatie-, notaris-, overdrachtskosten, vooropnamekosten opstellen, afkoop inkomstenderving, nadeelcompensatie en dergelijke.

Alfabetische begrippenlijst - Standaardsystematiek voor Kostenraming (SSK)

NEDERLANDSE VERENIGING
BOUW KOSTENDESKUNDIGEN

Investeringskosten

De investering die volgens de raming gedaan moet worden om een project te realiseren. Dit is de som van bouwkosten, vastgoedkosten, engineeringkosten en overige bijkomende kosten.

Kansdichtheidsfunctie (k.d.f.)

Een mathematische of grafische beschrijving van de kansverdeling van een continue kansvariabele, met op de x-as de waarde (bij ramingen vaak de prijs of hoeveelheid) en op de y-as de kans van optreden.

Kans van optreden

Een maat voor de waarschijnlijkheid van optreden van een gebeurtenis of waarde.

Kennisonzekerheid (beschrijvende onzekerheid)

Het ontbreken van informatie die nodig is om een beschrijving te maken van het ontwerp, de situatie, het scenario, het systeem of de variabelen.

Kostencategorie

Type kosten die staan aangegeven in de rijen van de ramingsopbouw in het SSK-2010-format. Kostencategorieën in de uniforme ramingsopbouw zijn: bouwkosten, vastgoedkosten, engineeringkosten, overige bijkomende kosten en levensduurkosten.

Kostengroep

Typen kosten die staan aangegeven in de kolommen van de ramingsopbouw in het SSK-2010-format. Zij zijn onderverdeeld in voorziene kosten, bestaande uit directe kosten benoemd, directe kosten nader te detailleren, indirecte kosten en btw. Daarnaast is er de kostengroep risicoreservering.

Kostenkengetal

Kenmerkende kosten per eenheid van kostendrager (stuks, m², ml, enzovoort) voor functionele of technische oplossingen van het gehele bouwwerk of een component daarvan. Een kostenkengetal (bedrag) is representatief voor één oplossingsrichting. Een kostenkengetal heeft een bandbreedte.

Kwantificeren (van risico's)

Het in concrete getallen aangeven van de kans op (percentage) en het gevolg van (bedrag) het optreden van een bepaalde ongewenste gebeurtenis.

L-, T- en U-waarden

Laagste waarde, Topwaarde (modale waarde) en Uiterste waarde bij een kansverdeling. De L- en U-waarden zijn invoerwaarden voor de spreiding bij een onderdeel van de raming.

Alfabetische begrippenlijst - Standaardsystematiek voor Kostenraming (SSK)

Levensduurkosten

De kosten die na oplevering van het bouwwerk gemaakt moeten worden om het object bruikbaar te houden. Hierbij kan gedacht worden aan beheer- en onderhoudskosten, energiekosten, facilitaire kosten en eventueel de kosten voor het amoveren van het object.

Nader te detailleren

Een toeslag op de bekende kosten voor wel voorziene maar niet expliciet uitgewerkte onderdelen van het ontwerp of de aangenomen uitvoeringsmethode.

Nulreferentie

De (project) raming bij de scope van het voorkeursbesluit. Hierop is het budget van het project gebaseerd.

Object

Een voorwerp dat uit materialen en onderdelen tot een geheel wordt samengevoegd.

Objectenbibliotheek

Een ordening van eenduidige gww-objecten en onderdelen daarvan waaraan kennis is gekoppeld. Cheobs is een voorbeeld van een verzameling eenduidige gww-objecten, gekoppeld aan kennis.

Objectkosten

De kosten die gemoeid zijn met het maken van een object, met daarin opgenomen alle kostensoorten en -categorieën die de SSK-2010-methodiek voorstelt.

Onnauwkeurigheid

Gebrek aan nauwkeurigheid/trefzekerheid van beschikbare gegevens, uitgedrukt door middel van een spreiding rondom hoeveelheden, prijzen, parameters, enzovoort.

Ontwerpuitgangspunt

Een aanname van de ontwerper waarvoor geen externe besluiten nodig zijn om tot het gevraagde/gewenste resultaat te komen.

Onzekerheidsreserve

De dekking die de overschrijdingskans van de raming van de projectkosten afstemt op het gewenste risicoprofiel. Vaststellen van dit bedrag is de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever tot het opstellen van de raming (zie ook reservering scopewijziging).

Opdrachtgever

De natuurlijke of rechtspersoon (bijvoorbeeld een overheidsinstantie) die de opdracht geeft voor het uitvoeren van het project en voor wiens rekening het project wordt uitgevoerd.

Alfabetische begrippenlijst - Standaardsystematiek voor Kostenraming (SSK)

NEDERLANDSE VERENIGING
BOUW KOSTENDESKUNDIGEN

Opdrachtgever van het opstellen van een raming

Diegene die opdracht geeft voor het maken van een raming. Het kan bijvoorbeeld gaan om een politiek verantwoordelijke, een projectleider, een bedrijfsleider of de directie van een bouwbedrijf.

Opdrachtnemer

De natuurlijk of rechtspersoon (bijvoorbeeld een aannemer) die zich door middel van een overeenkomst jegens de opdrachtgever verbonden heeft tot het verrichten van werkzaamheden ter uitvoering van (een onderdeel van) het project.

Overige bijkomende kosten (kostencategorie)

Een van de SSK-2010-kostencategorieën, Deze categorie omvat alle kosten die niet tot de bouwkosten, vastgoedkosten of engineeringkosten gerekend kunnen worden, maar die wel tot de raming behoren.

Prijspeil

De datum die in een raming voor de prijzen, normen en kostenkengetallen is gehanteerd. Meestal is dit de datum die is gekoppeld aan de gebruikte (kostprijs-/norm-)bestanden.

Probabilistische raming

Een raming waarin risico's en onzekerheden op een expliciete manier, door middel van statistische technieken, zijn opgenomen.

Projectkosten

Het totaal van alle in het project aanwezige objectkosten.

Projectonzekerheden

De onzekerheden in het plan, ontwerp of project. Deze zijn te karakteriseren door, en onder te verdelen in, beslisonzekerheid, kennisonzekerheid en toekomstonzekerheid.

Projectopdeling

Een opdeling van het project in deelprojecten, clusters, contracten, tracédelen, bouwdelen en dergelijke. De opdeling en terminologie worden vastgesteld aan de hand van de specifieke kenmerken van het project en de wensen van de opdrachtgever voor het opstellen van de raming. Het doel is de kosten zo te rangschikken dat ze overzichtelijk en beheerbaar zijn. De projectspecifieke deelprojecten worden vervolgens opgedeeld in 'objecten', die zo veel mogelijk worden gekozen uit een generieke objectenbibliotheek.

Raming

Een berekening met als resultaat de te verwachten kosten voor de realisatie van een project of object.

Alfabetische begrippenlijst - Standaardsystematiek voor Kostenraming (SSK)

NEDERLANDSE VERENIGING
BOUW KOSTENDESKUNDIGEN

Ramingsdossier

Een dossier waarin alle relevante documenten en aanverwante zaken zijn opgenomen die tijdens het ontwerp- en ramingsproces ontstaan en/of worden gebruikt. Het ramingsdossier moet zodanig zijn opgebouwd dat de 'geschiedenis' van de raming exact is te reconstrueren.

Reservering scopewijziging

Reservering door de opdrachtgever/financier voor (forse) onvoorziene uitgaven als gevolg van wijzigingen van, of toevoegingen aan, de projectscope die van buitenaf komen. Hierbij kan gedacht worden aan aangescherpte milieuwetgeving of politieke besluiten.

Risico

Een ongewenste gebeurtenis met een negatieve invloed op de projectdoelstellingen. Een risico kan worden gekwantificeerd door het vermenigvuldigen van de kans van optreden van de gebeurtenis met de omvang van de negatieve gevolgen (kosten) ervan.

Risico aannemer

Bedragen in de aannemingsommen ter dekking van het aannemersrisico binnen de bestekken/contracten. Tezamen met 'winst' vormt dit een onderdeel van de indirecte kosten in de raming opbouw. Naarmate het samenwerkingsmodel opdrachtgever-opdrachtnemer meer (ontwerp-) risico bij de aannemer legt, kan er een overheveling plaatsvinden van 'nader te detailleren' en 'onvoorzien' naar 'risico aannemer'. Ook kan de bandbreedte voor de opdrachtgever afnemen bij een eerder contractmoment.

Risicoreservering

Een financiële reservering ter dekking van de kennis- en toekomstonzekerheden van het project. Afwijkingen die na vaststelling van deze reservering binnen de scope kunnen worden opgelost, moeten uit deze reservering worden betaald. Voor wijzigingen buiten de scope (beslisonzekerheid) moeten de financiële afspraken worden aangepast. Deze wijzigingen worden niet betaald uit de risicoreservering.

RISNET/RISMAN

Een gestructureerde methode waarmee projectrisico's geanalyseerd en beheerst kunnen worden.

Scheefte

De gemiddelde waarde minus de topwaarde, oftewel het verschil tussen de probabilistische waarde en de deterministische waarde.

Scope

De omvang of reikwijdte van het project. De scope omvat enerzijds de specificaties die op dat moment zijn vastgesteld en anderzijds de door opdrachtgevende en opdrachtnemende partijen geaccepteerde technische oplossing (het ontwerp) op basis van die specificaties. Specificatie en oplossing zijn samen de basis voor de kostenraming.

Alfabetische begrippenlijst - Standaardsystematiek voor Kostenraming (SSK)

SSK

Standaardsystematiek voor Kostenramingen in de Grond-, weg- en Waterbouw.

Specificaties

Beschrijving van de wensen en eisen waaraan het project moet voldoen. De specificaties worden geaccepteerd door de opdrachtgever tot het opstellen van de raming. Ze zijn een onderdeel van de scope.

Spreiding

Het verschil tussen de uiterste (U-waarde) en laagste (L-waarde) voorkomende waarde van een eenheidsprijs, hoeveelheid of percentage. Vaak wordt de spreiding aangegeven ten opzichte van de meest waarschijnlijke waarde (T-waarde of top waarde).

Tijdgebonden kosten

Indirecte bouwkosten die variëren met de tijdsduur van een werk. B.V.; exploitatiekosten van directie-/uitvoerders-verblijven, arbeidskosten voor hoofduitvoerders en uitzetters. Administratiekosten (werkadministratie, aanleveren gegevens Uniforme Contract Administratie).

Toekomstonzekerheid

Mogelijke toekomstige gebeurtenissen die invloed kunnen hebben op (de kosten van) het bouwproject. Deze gebeurtenissen kunnen gewenst of ongewenst zijn, en kunnen deels voorzienbaar (benoembaar) en deels onvoorzienbaar (onbenoembaar) zijn.

Trefzekerheid

Een maat voor de betrouwbaarheid van een raming. Gewoonlijk wordt deze aangeduid door een percentage dat de kans aangeeft dat de uitkomst van de raming tussen de in de bandbreedte aangegeven waarden valt. Meestal wordt de trefzekerheid op 70% gesteld, waarna de bijbehorende bandbreedte wordt berekend.

UAVgc

Uniforme Administratieve Voorwaarden voor geïntegreerde contracten: opdrachten waarin ontwerp en uitvoering zijn geïntegreerd.

Variatiecoëfficiënt

Het quotiënt van de standaarddeviatie en het gemiddelde. Hiermee wordt in één waarde de bandbreedte van een raming weergegeven bij een trefzekerheid van circa 70% (bij een normaalverdeling is de trefzekerheid tussen [het gemiddelde + de standaardafwijking] en [het gemiddelde +/- de standaardafwijking] 68,4%).

Vastgoedkosten (kostencategorie)

Alle kosten die nodig zijn voor de verwerving van het vastgoed, voor zover deze betrekking hebben op het verwerven van het eigendom van en/of het beheersrecht over het terrein met eventueel hierop aanwezige bouwwerken. Hiertoe behoort ook de nadeelcompensatie.

Alfabetische begrippenlijst - Standaardsystematiek voor Kostenraming (SSK)

VO fase, VO raming

Voorlopig Ontwerp fase, Voorlopig Ontwerp raming

Voorkeursbesluit

Het besluit waarin de voorkeursoplossing van de opdrachtgever wordt vastgesteld.

Voorkeursoplossing

Het ontwerp dat als beste oplossing door de opdrachtgever wordt gekozen uit de mogelijke oplossingen die in de verkenningsfase worden bestudeerd. De voorkeursoplossing is de basis voor het verdere proces. De bijbehorende projectraming, de nulreferentie, dient als basis voor het aan te vragen budget.

Vorstel tot wijziging (VTW)

Een gesignaleerde extern geïnitieerde wijziging van de scope of een bijstelling binnen de scope, met effecten op bijvoorbeeld planning, kosten, risico's en/of omgeving.

Voorziene kosten

De kosten die ten tijde van het opstellen van de raming voorzien zijn op grond van de voorliggende specificaties en het ontwerp (die samen de scope vormen).

versie: 17 maart 2016